

DE *Landeigenaar*

DRIEMAANDELIJKS - NOVEMBER - DECEMBER - JANUARI 2012

IN VLAANDEREN

NR. 54 - LANDELIJK VLAANDEREN VZW - VERENIGING VAN BOS-, LAND- EN NATUUREIGENAARS

BELGIË - BELGIQUE
P.B.
3990 PEER
12/3118

© bogert.be

Inhoud

- blz. 01 Woord van de voorzitter
- blz. 03 In memoriam, Michel de Broqueville
- blz. 04 Handboek voor beheerders
- blz. 04 Handboek: De Biologische waarderingskaart
- blz. 05 Interessante Vademecums van Harmonisch Park- en Groenbeheer
- blz. 07 Planningsprocessen voor landbouw, natuur en bos
- blz. 11 Natura 2000: De laatste IHD-rapporten!
- blz. 12 Nieuwsflash: Lidgeld 2012
- blz. 12 Nieuwsflash: Sleutel voor de wetgeving op het wijzigen van KLE en vegetaties
- blz. 13 Nieuwsflash: In geval van betwisting bij kapmachtigingen
- blz. 13 Nieuwsflash: Terrein gezocht!
- blz. 14 Handleiding voor de privé-landbeheerder

De Landeigenaar in Vlaanderen is een uitgave van Landelijk Vlaanderen vzw. - Lambermontlaan 410 1030 Brussel - tel 02 217 27 40 - fax 02 217 27 43 info@landelijkvlaanderen.be - IBAN BE37 3350 4426 9028 v.u. B. de Lophem - www.landelijkvlaanderen.be

Woord van de voorzitter

Voorzitter Philippe Casier

Midden december 2011 vierde de Minaraad haar 20-jarige bestaan. Voor deze gelegenheid werd in het Vlaams Parlement een studiedag gehouden over de volgende thema's: het materialenbeheer, de biodiversiteit en de energie, met visie 2050. Na een inleidende uiteenzetting over de verschillende thema's werd telkens het standpunt van experts en van het middenveld gevraagd.

Wat betreft de biodiversiteit kon Landelijk Vlaanderen haar standpunt in het kort voorstellen, naast dat van Boerenbond en Natuurpunt.

De inleidende nota over de biodiversiteit van Geert De Blust van het INBO vatte volgens ons de problematiek heel goed samen en daarom geven wij haar hieronder in extenso. Daarna volgt de krachtlijn van onze reactie.

"Als biodiversiteitsbehoud in een duurzaam Vlaanderen betekent dat ver voor 2050 het biodiversiteitsverlies en de achteruitgang van de ecosystemen gestopt is en zoveel mogelijk ongedaan gemaakt is (het hoofdstreefdoel voor 2020 van het Europese biodiversiteitsbeleid) en dat Vlaanderen m.b.t. biodiversiteit even goed scoort als andere Europese economische topregio's (Pact 2020), dan wacht er nog een grote uitdaging. Het laatste Natuurindatorenrapport (2010) is duidelijk, de toestand en de trends zijn niet rooskleurig. De oorzaken zijn bekend: versnippering, isolatie en verkleining van geschikt habitat, ongeschikte milieukwaliteit en toenemende verstoring, fout beheer, genetische verarming en invasieve soorten. Een beleid dat dit wil keren moet in de eerste plaats voldoende en ecologisch samenhangende ruimte voor natuur voorzien, een goede milieukwaliteit verzekeren en toewerken naar een 'veerkrachtige' natuur. Op zich is dit niet nieuw, maar het zal een andere ➔

Iedereen een
Ge2012d!

invulling moeten krijgen omdat we meer dan voordien geconfronteerd (zullen) worden met onzekerheden als gevolg van klimaatverandering en maatschappelijke ontwikkelingen (waaronder globalisering). Er doet zich in de tijd en ruimte van de biodiversiteit een verandering voor en de lokale sturing (door beheer) op een vooraf gesteld doel wordt onzekerder omdat ze steeds meer afhankelijk wordt van externe factoren. Als gevolg daarvan moet men af van het huidige, eerder statische natuurbeeld met bv. strikte streefcijfers, e.d. (zie o.a. het lopende IHD-proces), maar moet er gewerkt worden met natuurdoelen die uitgaan van onzekerheid en dynamiek. Doelen, planning en beheer van de lokale situatie zullen daarbij meer dan nu beschouwd moeten worden in een ruimer verband: de lokale situatie die functioneel is in het grotere ecologisch samenhangende geheel.

De toenemende dynamiek en onzekerheden, maar ook de reële situatie in Vlaanderen (densiteit, intensiteit grondgebruik, versnippering) maken dat nieuwe vormen van ruimtegebruik en -inrichting noodzakelijk zijn om een duurzaam biodiversiteitsbehoud te kunnen garanderen: multifunctionaliteit en medegebruik worden de norm. Op zich weer niet nieuw, maar wel een omkering van de huidige - nog steeds sectoraal gedomineerde - praktijk (zie de 'strijd om hectaren' en de desinteresse voor 'verwevingsgebied'). Verweving in plaats van scheiding dus. Dit vereist én bewerkstelligt een sterk verruimd biodiversiteitsbeleid waarbij natuurdoelen en verantwoordelijkheden volwaardig door nieuwe betrokkenen opgenomen worden: de horizontale integratie die cruciaal is voor het biodiversiteitsbehoud. Tegelijk leidt dit er ook toe dat het belang van biodiversiteit voor de realisatie van ecosysteemdiensten meer erkend wordt, maar dat daarnaast ook de nutsfunctie (de 'dienst') van biodiversiteit aan belang wint. Het motief voor biodiversiteitsbehoud gaat dan veel verder dan de 'intrinsieke waarde' van natuur. Wanneer natuur 'nuttig' ingezet wordt, zal de waardering en de zorg ervoor toenemen. Het natuurbeleid zal moeten leren om met de diversiteit aan verwachtingen t.a.v. natuur om te gaan en voor de andere beleidsdomeinen zal de meekoppeling met natuurlijke processen en dynamieken de opdracht zijn. Traditionele denkpatronen zullen bijgesteld moeten worden, maar eens de shift gemaakt, zijn successen ('win-winsituaties') te behalen zoals geïllustreerd door het waterbeleid (bv. Grensmaas). De grote

toekomstige uitdaging is dus om de ecosysteemdiensten effectief te erkennen en om ruimte en beheer zo te organiseren dat die diensten duurzaam geleverd kunnen worden en de biodiversiteit er wel bij vaart."

> Geert De Blust

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
Afdeling Beheer en Duurzaam Gebruik /
Onderzoeksgroep Ecosysteembeheer

De reactie van Landelijk Vlaanderen

"Volgens de private landbeheerders moet in de komende jaren een nieuw maatschappelijk evenwicht gevonden worden waarbij duurzaamheid en integratie van belang zijn. In het kader van een verdere globalisering wijzen de financiële crisis van de laatste jaren en de ecologische vereisten op deze noodzaak voor meer respect voor de fundamenteën van de economische ontwikkeling en van de ecologische processen.

Landbeheerders denken dat het beheer in een verstedelijkt gebied moet steunen op multifunctionaliteit en integratie van functies. De landbeheerders pleiten al lang voor een evolutie van de bipolaire visie op de open ruimte, met enerzijds landbouw naast natuur en anderzijds samenwerking met o.a. de private terreinbeheerders die meestal een horizontale visie hebben over het beheer. Elk heeft eigen accenten, maar allen zijn betrokken bij het complementair beheer. Daarvoor zijn nieuwe beleidsaccenten nodig zoals de vergroening in het GLB, nieuwe instrumenten voor inrichting en beheer zoals beheerplanning en gebruikscontracten, flexibele economische dragers zoals ecosysteemdiensten en, in de eerste plaats, een duidelijke erkenning van de kostenbesparende toegevoegde waarde van privébeheerders, niet als passieve gebruikers maar als actieve gemotiveerde terreinverantwoordelijken in samenwerking met overheid en andere actoren."

> Philippe Casier

Voorzitter Landelijk Vlaanderen

✉

Het team van Landelijk Vlaanderen wenst u een fijn en gelukkig jaar toe!

Van links naar rechts: Valerie Vandenabeele (Natura 2000-projectmanager), Bertrand de Lophem (Secretaris-Generaal), Philippe Casier (Voorzitter), Christophe Lenaerts (PR-communicatie), Ophélie Eliat-Eliat (Directie Assistente). Afwezig: Alec van Havre (Penningmeester).

In memoriam

Michel de Broqueville heeft ons verlaten op 11 november 2011.

De leden van Landelijk Vlaanderen (LV), de Vlaamse Landeigendom (VLE) en het Platform Buitengebied (PB) zijn hem veel verschuldigd.

Michel was een rasechte natuurvriend, een gedreven beheerder, een bekwame bosbouwer en ook een eminente jager. Hij bezat een buitengewoon vermogen om wetsvoorstellen te ontleden, die betrekking hadden op de landeigendom en ook op het plattelandleven in al zijn aspecten. Bezield met een ongedwongen plichtsbefef had hij een hoge dunk van het algemeen belang en van een echt duurzaam beleid.

Duurzaamheid betekende voor Michel wat op een gelijkwaardige wijze respect kan opbrengen voor 3 grote samenhangende delen, nl. het milieu en de economische- en sociale realiteiten. Aan andere beleidsvereisten had hij geen boodschap! Zo zag hij immers vlug in dat het project "Groene Hoofdstructuur" feitelijk een dekmantel was voor het negeren van duurzaamheid. Het is daarom dat hij, aangemoedigd en omringd door een groep vrijwilligers, de "Vlaamse Landeigendom" (VLE) oprichtte.

Michel gaf aan de VLE een eigen filosofie. Met de hulp van zijn echtgenote wist hij de nodige tijd te besteden aan de ontwikkeling van deze vereniging en dit in combinatie met een intens beroepsleven als directeur-generaal van COBAC. Sterk overtuigd van de noodzaak om de plattelandbelangen tot een geordend geheel te verenigen, richtte hij ook, samen met Marc Dillen, de vereniging "Vlaams Overleg Ruimtelijke Ordening" (Vloro) op en wat later zag onder zijn impuls het "Platform voor natuurgebruik en natuur-recreatie in het Buitengebied" (PB) het levenslicht.

Michel bezat eveneens de capaciteit om Europese materies in regionale teksten om te zetten. Zijn inzet bij de "European Landowners' Organization" (ELO) en bij de "Friends of the Countryside" is nooit aflatend geweest, wel integendeel.

Michel had steeds een luisterend oor voor zijn leden en was erg behulpzaam : altijd bereid een oplossing te vinden en er de nodige tijd aan te besteden. Meermaals deed hij beroep op zijn naaste medewerkers - veelal met langdurige gesprekken en zelfs om het even om welk uur - om lastige problemen te helpen oplossen. Onder een soms wat ruw

harnas verborg hij een goed hart, dat zijn levendig en sterk karakter niet mocht blootleggen tegenover zijn naasten. Het was een soort schaamtegevoel met een zweem van natuurlijke terughoudendheid, die evenwel tot uiting kwam wanneer hij bij sommige ontmoetingen de lof zong van zijn echtgenote of met tederheid sprak over zijn kinderen en kleinkinderen.

Wat een mooie herinneringen mijn gedachten nog vullen van die heerlijke momenten van samenzijn met Michel! Zo denk ik nog steeds - zoals tevens tal van vrienden - aan de betoging in 2003 te Gent, die door hem ingericht werd en waarbij de excessen van een overdreven groenbeleid aan de kaak gesteld werden. Daar kwamen zijn talenten zo goed tot uiting : zijn zin voor voortreffelijkheid, zijn strijdlust, zijn

zucht naar overwinning - evenwel zonder buitensporigheden - zijn wijsheid om bij een gunstige afloop zijn tegenstrever niet te vernederen maar eerder aan te sporen tot het voeren van besprekingen en tot het evolueren in zijn gedachtengang. Welk geluk hebben wij toch gehad met Michel te mogen samenwerken en ook te mogen genieten, in volle vriendschap, van een eerlijke verstandhouding, die ons toeliet een duidelijke en nauwkeurig afgelijnde koers aan te houden.

Als vurige voorstander van al wat eendracht nastreeft, beschouwde Michel aldus de oprichting van Landelijk Vlaanderen (fusie van VLE met KBBM) als het voltooiën van dergelijk streefdoel. Opmerkelijk en zo typerend voor hem was zijn beslissing om zich terug te trekken nu deze voltooiing bereikt was en zodoende zijn volledig vertrouwen wist te schenken aan zijn opvolgers en zonder aarzelen hen raad en aanmoediging kon verschaffen.

*Michel, bij moeilijke momenten waart ge
steeds aanwezig en beschikbaar.*

*Wij weten dat uw boodschap verder bij ons
zal blijven voortleven.*

*Graag verwijzen wij naar een mooi gezegde
van de Heilige Augustinus :*

*"De dood is geenszins de nacht maar is een kaars,
die aan het uitdoven is omdat de dageraad opkomt!"*

> *Thierry de l'Escaille, januari 2012
ondervoorzitter Landelijk Vlaanderen*

Handboek voor beheerders

EUROPESE NATUURDOELSTELLINGEN OP HET TERREIN

Het Handboek voor Beheerders is een redactie van *INBO-medewerkers Jan Van Uytvanck* en *Geert De Blust* leggen uit hoe gebieden beheerd kunnen worden in het **Europees Natura 2000-netwerk**. Het is het

eerste handboek over natuurbeheer op de Vlaamse markt dat ook geschikt is voor niet-professionele natuurbeheerders zoals waterbeheerders, jagers, landbouwers, land- of boseigenaars enzovoort.

Dankzij de jarenlange wetenschappelijke én praktische ervaring van de redacteurs is het een handig doeboek geworden dat ook voldoende achtergrondinformatie bevat voor wie meer wil weten. Het boek is rijklijk geïllustreerd met schema's en foto's.

In het eerste deel van het boek worden voor vier belangrijke groepen van beheermaatregelen (maaïen, begrazen, kappen en graven) technische fiches aangereikt waarin het principe, de verschillende vormen en het nodige materiaal worden beschreven.

Vervolgens komen de verschillende habitattypes aan bod waarop deze maatregelen kunnen worden toegepast. Het gaat in detail over achtereenvolgens graslanden, heide- en duinenlandschap, stilstaande waters en moerassen, rivieren en beken, bossen en tenslotte mergelgrotten. Van elk habitatype wordt de uitgangssituatie besproken en de daaruit volgende trajecten voor beheer en herstel van het habitat. De praktijk staat hier centraal. Wat moet de beheerder doen? Op welke tijdstippen en met welke frequentie moet er ingegrepen worden? Over welke hoeveelheden (gewichten, afstanden, ...) spreken we? En tenslotte welk materiaal of welke machines heb je nodig om dat beheersaspect tot een goed einde te kunnen brengen?

Op het einde van elk hoofdstuk volgt een uitgebreide literatuurlijst voor wie meer achtergrond wil bij de vooral op de praktijk gerichte tekst.

> *Koen Van Muylem - INBO*

"Handboek voor beheerders. Europese natuurdoelstellingen op het terrein" is een uitgave van het **Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek** en **Lannoo Campus**. Het boek is verkrijgbaar in de boekhandel vanaf februari 2012.

ISBN 978 90 209 9864 1, verkoopprijs € 40

Landelijk Vlaanderen kan de boeken aan een groeps prijs van € 32 per boek krijgen. De verzendingskosten bedragen € 5 per exemplaar. Indien u geïnteresseerd bent in deze groeps prijs, stuur een mailtje naar info@landelijkvlaanderen.be en vermeld uw naam, adres en het aantal boeken dat u wenst. Binnenkort ook gratis te downloaden, meer informatie op onze website.

De Biologische Waarderingskaart

EEN NIEUWE INBO-UITGAVE

Het boek *De Biologische waarderingskaart*, biotopen en hun verspreiding in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijke

Gewest is er gekomen naar aanleiding van de afwerking van de tweede versie van de *Biologische Waarderingskaart (BWK)*, een inventarisatie en evaluatie van het biologische milieu. In Europa beschikt alleen Vlaanderen over zo'n gedetailleerde, gebiedsdekkende inventaris van zijn ecologisch erfgoed.

Strand en duinen, open water, moerassen, heiden, graslanden, ruigten, struwelen, aanplanten en bossen: al deze biotopen zijn door middel van drielettercodes gevisualiseerd. Een inkleuring in groentinten geeft de biologische waarde ervan weer. Niet alleen de 'natuurlijke' gebieden maar ook het landbouwgebied en de open ruimtes in dorpen en steden zijn in kaart gebracht. Nu deze geactualiseerde kaart gebiedsdekkend is afgewerkt, willen we de informatie die de *BWK* omvat verduidelijken.

- In **deel I** gaan we in op de achtergronden, de totstandkoming, de methode en de beleidstoepassingen van de *BWK*.
- **Deel II** bevat een schat aan informatie, ook voor de niet-professionele gebruiker. Aan de hand van illustraties, indicatieve soortenlijsten en uitvoerige beschrijvingen kan de lezer zich een beeld vormen van bovenvermelde biotopen en de biologische waarde ervan. We bespreken uitvoerig de overeenkomsten met de meest courante andere classificatiesystemen zoals de Natura2000-habitattypen. Er wordt een link gelegd met de juridische bescherming die bepaalde biotopen genieten. Er worden nieuwe gegevens gepresenteerd over oppervlakte en zeldzaamheid van de verschillende biotopen. Een overzichtelijk kaartje geeft de verspreiding van iedere biotoop weer.
- In **deel III** staat onder meer een handig overzicht van de beschreven biotopen, met biologische waardering, oppervlakte, zeldzaamheid, ...

Kort samengevat vormt dit geïllustreerde, wetenschappelijk onderbouwde standaardwerk een basis voor iedereen die betrokken is bij het natuurbehoud, de ruimtelijke planning, de milieueffectrapportering en de landschapszorg.

Prijs € 45. Je kan het boek online bestellen via <http://publicaties.vlaanderen.be>. Het boek is niet verkrijgbaar in de boekhandel.

> *Bron: INBO Nieuwsbrief - 13/10/2011*

Welk boek moet ik kopen ?

1. Handboek voor beheerders (€ 40)
Onmisbaar indien u binnen SBZ ligt.
2. Het handboek : "De Biologische Waarderingskaart" (€ 45)
Een must voor elke eigenaar !
3. Vademecums Beheerplanning (€ 58,5), Water (€ 50), Bomen (€ 60) en Graslanden (€ 50)
Zeer interessant en aan te raden aan al onze leden.
Opgelet, sommigen zijn gratis te downloaden !

Interessante Vademecums van Harmonisch Park- en Groenbeheer

Met de visie over *Harmonisch Park- en Groenbeheer* wil het ANB het beheer van parken en openbaar groen op een meer duurzame en ecologisch verantwoorde leest schoeien. Om de groenambtenaren en groenbeheerders in de praktijk te begeleiden bij het harmonisch beheer van hun groen, ontwikkelde het ANB in samenwerking met Inverde een reeks technische vademecums. Deze vademecums komen de privé-eigenaar ook heel goed van pas. We stellen hier 4 vademecums voor die interessant zijn voor onze leden.

TECHNISCH VADEMECUM BEHEERPLANNING

Een van de uitgangspunten van de visie *Harmonisch Park- en Groenbeheer* is duurzaamheid. Dit kan vertaald worden in aandacht voor continuïteit en stabiliteit in beheer. Om de continuïteit en stabiliteit te verzekeren is het opstellen van een planning voor lange termijn (20 jaar) in de vorm van een beheerplan heel belangrijk. Om je op weg te zetten voor de opmaak van een *Harmonisch Park- en Groenbeheerplan* ontwikkelde het ANB een vademecum *beheerplanning Harmonisch Park- en Groenbeheer*. Dit vademecum beschrijft hoe een beheerplan voor openbaar groen kan opgesteld worden dat aan de principes *Harmonisch Park- en Groenbeheer* beantwoordt.

Om de opmaak van het beheerplan te vergemakkelijken is een model (Word-document) opgesteld dat je eenvoudig kan invullen. De versie die je hier vindt, is aangepast in april 2007 conform de nieuwe werkwijze om het hoofdstuk biotiek in te vullen. Het beheerplan is een werkdocument. Het is de schriftelijke neerslag van het denken, zoeken, afwegen en beslissen over de inrichting en het beheer van openbaar groen. Het legt keuzes vast voor een periode van twintig jaar.

Het *HPG-beheerplan* omvat 4 delen: **identificatie**, **studie**, **beheervisie** en **monitoring**. In het luik identificatie wordt het groenobject administratief, geografisch-cartografisch en juridisch gesitueerd. Alvorens beslissingen te nemen is een grondige studie noodzakelijk, want het beheerplan vertrekt van kennis. De studie situeert zich op het vlak van cultuurhistorie, biotiek, abiotiek, het milieu en de ruimere omgeving. Ook de verwachtingen van de bevolking worden bevraagd bij het opstellen van een beheerplan voor groen.

Vanuit de gegevens van de studiefase wordt een waardering per onderdeel gemaakt. Deze waarderingen worden afgewogen ten opzichte van elkaar. Uiteindelijk leidt dit tot het formuleren van beheerdoelstellingen, het belangrijkste onderdeel van de beheervisie. Deze doelstellingen worden vertaald in beheerrichtlijnen die het praktische beheer bepalen. Om de effectiviteit van het beheer te evalueren is bovendien een fase van monitoring nodig.

De link om dit vademecum te bestellen (€ 58,50), kan u op onze website terugvinden: www.landelijkvlaanderen.be/vademecum

TECHNISCH VADEMECUM WATER

Het vademecum heeft als doel om beheerders van waterpartijen en stromende waters in parken en openbaar groen te helpen om het water op een adequate manier te beheren. Het bestaat uit vier delen. Het eerste deel situeert het vademecum in het geheel van het *Harmonisch Park- en Groenbeheer*. In het tweede deel wordt er theoretische toelichting gegeven bij de principes van de aquatische ecologie. Het derde deel gaat dieper in op het concrete, technische beheer op basis van zeven thema's: waterkwantiteit, waterkwaliteit, oevers, visstandbeheer, beheer van de overige fauna, beheer van de flora en grondwaterbeheer. De link om dit vademecum te bestellen (€ 50), kan u op onze website terugvinden: www.landelijkvlaanderen.be/vademecum

TECHNISCH VADEMECUM BOMEN

(gratis te downloaden)

De zorg voor bomen in een stedelijke omgeving is een heel belangrijke maar geen eenvoudige opdracht. Daarom werkte het *Agentschap voor Natuur en Bos* een nieuw *Technisch Vademecum* uit waarin alle technische beheerrichtlijnen voor een kwalitatief bomenbestand (van aanplant tot velling) aan bod komen. Het nieuwe vademecum geeft de groenbeheerder de nodige informatie om zelf een oordeelkundig bomenbeheer te voeren en geeft duidelijk aan wanneer gespecialiseerde kennis vereist is.

Het vademecum is bestemd voor beheerders van parken en openbaar groen die geconfronteerd worden met bomen in alle mogelijke vormen. Er wordt kort ingegaan op enkele beleidsmatige aspecten, maar het vademecum is in de eerste plaats een werkinstrument waarin de beheerder een antwoord vindt op al zijn technische vragen bij het beheer van het bomenbestand. Het bevat richtlijnen voor een goed onderbouwd bomenbeheer dat het welzijn van de boom zo veel mogelijk verzoent met de menselijke eisen die eraan worden gesteld. Alle stellingen en richtlijnen worden uitgebreid onderbouwd, zodat een beheerder niet alleen weet hoe een bepaalde ingreep moet gebeuren, maar ook waarom.

De link om dit vademecum **gratis te downloaden** of te bestellen (€ 60), kan u op onze website terugvinden: www.landelijk-vlaanderen.be/vademecum

TECHNISCH VADEMECUM GRASLANDEN

(gratis te downloaden)

Graslanden in parken zijn het voorbeeld van multifunctionaliteit en diversiteit. Ze vormen een belangrijk structuurbepalend element in het parkconcept. De afwisseling tussen open ruimtes gevormd door graslanden en gesloten ruimtes gevormd door heesters en bomengroepen, bepaalt voor een groot stuk het karakter en de sfeer van het park. Dat maakt een park uniek.

Maar er is meer. Meer dan elke andere terreineenheid lenen graslanden zich tot gebruik. In de eerste plaats is dit recreatief gebruik (speel-, lig- en picknickweiden, sportvelden, ...) maar ook landbouwgebruik is niet uit te sluiten. Om nog niet te spreken van de natuurwaarde van graslanden.

Het is duidelijk dat elke functievervulling een andere beheeraanpak met zich meebrengt. De technische vertaling van het beheer van graslanden volgens de principes van het Harmonisch Park- en Groenbeheer vind je in het *Technisch Vademecum Grasland*. In dit technische vademecum vind je eveneens een determinatiekaart Grassens. Met deze kaart kun je de 25 meest voorkomende echte grassen in Vlaanderen determineren.

De link om dit vademecum **gratis te downloaden** of te bestellen (€ 50), kan u op onze website terugvinden: www.landelijk-vlaanderen.be/vademecum

> Bron: www.natuurenbos.be

DCB
DIENSTENCENTRUM VOOR BOSBOUW

advies . beheer . planning

Frederik Vaes
0473 22 39 50

Geert Bruynseels
0475 71 27 23

www.dcb-net.be

[Ruimtelijke Ordening]

> bron : www.rsv.vlaanderen.be

> Ophélie Eliat-Eliat, Directie-Assistente Landelijk Vlaanderen

Planningsprocessen voor landbouw, natuur en bos

De planologische bestemming van kadastrale percelen is vastgelegd door de gewestplannen en de daaraan gekoppelde voorschriften van 1972. Sinds 2000 gebeuren geen nieuwe gewestplanwijzigingen meer. Ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) vervangen geleidelijk aan de bestaande gewestplannen. Enkel waar nog geen ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, is het gewestplan nog van kracht.

Om de vooropgestelde doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen te realiseren komen nieuwe afbakeningen. Deze afbakeningen dekken zowel de stedelijke gebieden, de economie en de afbakening van de open ruimte of "landbouw, bos en natuur" of nog 'AGNAS' (Afbakening van de Gebieden van de Natuurlijke en Agrarische Structuur). Via het afbakeningsproces voor de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur geeft de Vlaamse overheid concreet invulling aan de doelstellingen voor landbouw, natuur en bos uit het RSV dat verder vertaald werd in het 'Pact 2020', het pact dat de Vlaamse Regering in het kader van het toekomstproject 'Vlaanderen in Actie' met de sociale partners afsloot.

De verschillende soorten RUP's zijn de

- **Gemeentelijke RUP's**, voor lokale kleinere wijzigingen van het gewestplan. Men kan deze op de gemeente gaan bekijken en opvolgen, daar zij onze leden lokaal kunnen aanbelangen.
- **Provinciale RUP's**, voor onze leden minder van belang.
- **Gewestelijke RUP's**, de belangrijkste RUP's, die AGNAS omvatten ! Hier wordt verder op ingegaan in dit artikel.

Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS)

De gewestelijke RUP's moeten invulling geven aan de doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Het RSV wil de open ruimte in het buitengebied maximaal vrijwaren voor landbouw, natuur en bos. In het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen ging de Vlaamse regering in 1997 de verbintenis aan om te evolueren naar 750.000 ha agrarisch gebied, 150.000 ha natuurgebied en 53.000 ha bosgebied. Dat is een toename met 38.000 ha natuurgebied (VEN) en 10.000 ha bosgebied en een afname van 56.000 ha landbouwgebied.

In 2001 besliste de Vlaamse regering de afbakening van deze landbouw-, natuur- en bosgebieden aan te pakken in twee fasen. In een eerste fase werd in 2003 ca. 86.500 ha bestaand natuurgebied al aangeduid als onderdeel van het Vlaams ➔

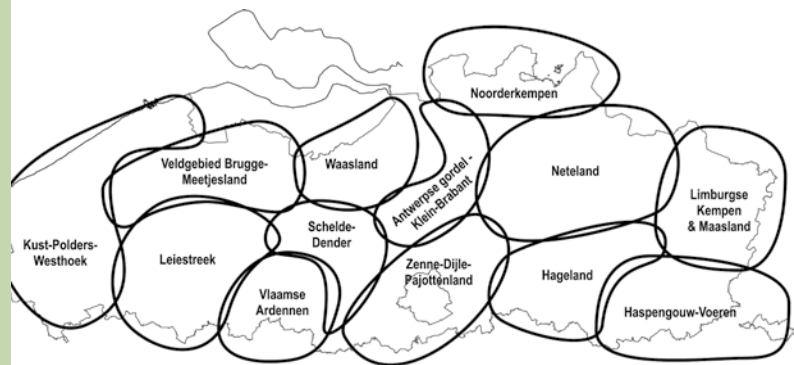
Ecologisch Netwerk (VEN). In de tweede fase worden sinds 2004 de landbouwgebieden en de resterende natuur- en bosgebieden afgebakend, dit is dus het voorwerp van AGNAS. Deze bijkomende natuurgebieden worden ook VEN.

Wat is een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP)?

Een ruimtelijk uitvoeringsplan is een plan waarmee de overheid in een bepaald gebied de bestemming van percelen vastlegt. Ruimtelijk uitvoeringsplannen of 'RUP's' vervangen, zoals eerder vermeld, de huidige gewestplannen. Voor alle percelen in het aangeduide gebied wordt zo duidelijk, wat er kan en wat niet. Op basis van de stedenbouwkundige voorschriften die zijn opgenomen in het RUP kunnen, eens het RUP is goedgekeurd, stedenbouwkundige vergunningen afgeleverd worden.

Een gewestelijke RUP draagt altijd bij aan de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, waarin de overheid in grote lijnen aangeeft hoe zij Vlaanderen ruimtelijk wil zien evolueren. Telkens wanneer het wenselijk of nodig is om de bestaande plannen aan te passen (het gewestplan, een BPA,...), wordt een RUP opgemaakt. Het RUP vervangt de geldende bestemmingen en voorschriften van vroegere plannen. Natuurlijk wordt bestudeerd of zo'n wijziging wel verantwoord is, de bestaande voorschriften veranderen nooit van dag op dag. Tijdens een openbaar onderzoek (zie figuur 2) van het RUP, krijgt elke eigenaar of betrokkene 60 dagen de tijd om zich te informeren en om zijn stem te laten horen.

Voor elke regio heeft de Vlaamse Regering dat visievormingsproces afgerond met een beslissing over een actieprogramma voor de op te maken ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor de landbouwgebieden waar de bestemming van het gewestplan zeker behouden zal blijven, besliste de regering om de bestaande agrarische bestemmingen te herbevestigen (HAG). Op die manier is midden 2009 ca. 538.000 ha agrarisch gebied herbevestigd. Uiteindelijk werden eindrapporten uitgegeven met de visie, het actieplan en de HAG's. Deze zware documenten geven weer waar in de toekomst, een RUP opgestart zal worden en met welk doel.

1. VISIE VORMING: LANDBOUW, NATUUR EN BOS SAMEN ONDER DE LOEP

Van 2004 tot 2009 werkte de Vlaamse overheid in overleg met gemeenten, provincies en middenveldorganisaties een ruimtelijke visie uit op landbouw, natuur en bos in dertien buitengebiedregio's (zie figuur 1). De visie geeft op hoofdlijnen aan welke gebieden behouden blijven voor landbouw (Herbevestigde Agrarische Gebieden = HAG) en waar er ruimte kan zijn voor natuurontwikkeling of bosuitbreiding. Ze vormt de basis voor de latere opmaak van gewestelijke RUP's, die de bestemmingen op perceelsniveau vastleggen. Hier werd Landelijk Vlaanderen betrokken met een zware procedure van lokale overlegmomenten, die moeilijk te volgen waren. Deze overlegmomenten bestonden meestal uit geschillen tussen landbouw en natuur.

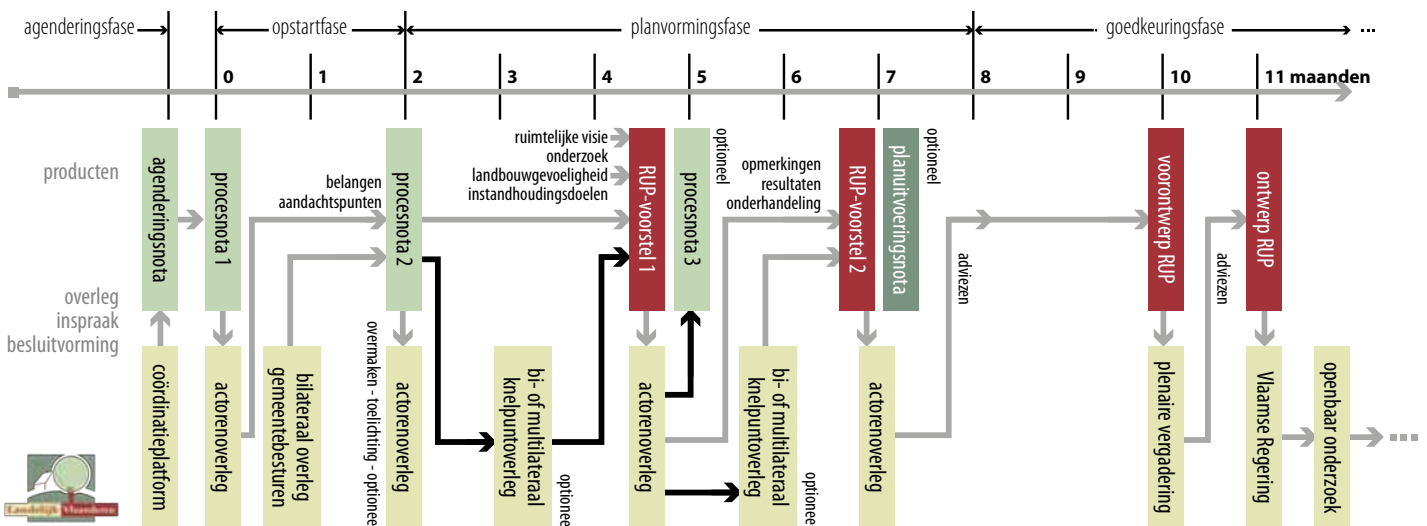
Figuur 1. 13 buitengebiedsregio's

2. NA DE VISIE, DE UITVOERING

Op 7 mei 2010 besliste de Vlaamse Regering over de verdere voortgang van het afbakeningsproces omdat de procedure te traag verliep en sectoren zekerheid wilden wat betreft het samen afbakenen van landbouw en natuur.

2.1 Coördinatieplatform

Er werd een coördinatieplatform opgericht met vertegenwoordigers van de betrokken Vlaamse ministers en administraties en de natuur- en landbouworganisaties dat de verdere uitvoering van de afbakening opvolgt (C-AGNAS). Dit platform bekijkt o.a. voor welke gebieden

Figuur 2. Indicatief processchema voor het voortraject van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor AGNAS

de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen kan starten en bundelt deze acties jaarlijks in een gebiedsgericht programma. Hier werden de andere belanghebbenden zoals bos- en landeigenaars niet uitgenodigd en ook tijdens deze fase, net zoals bij het opstellen van de visie, zullen deze het moeilijk hebben om al deze processen te volgen.

Een administratieoverschrijdend planningsteam moet al deze plannen voorbereiden en het vooroverleg met de lokale besturen en middenveldorganisaties organiseren. De plannen worden geleidelijk aan online beschikbaar gesteld.

2.2 opstartfase

Wanneer een voorstel van RUP genoeg gevorderd is, lanceert de afdeling Ruimtelijke Planning een vooroverleg of de opstartfase (zie figuur 2). Die is vergelijkbaar met een BOLOV binnen het IHD-proces of Natura 2000-proces. Dit vooroverleg start met een startvergadering waar de eerste procesnota wordt voorgesteld. In deze procesnota zijn de planning en data voor toekomstig overleg opgenomen. Normaal gezien wordt Landelijk Vlaanderen telkens uitgenodigd. Wij proberen telkens een of twee leden aan te stellen als lokale ambassadeurs, die dit proces zullen opvolgen en hopelijk andere betrokken leden zullen kunnen meenemen in het volgen van dit proces.

2.3 Planopmaakfase van het RUP

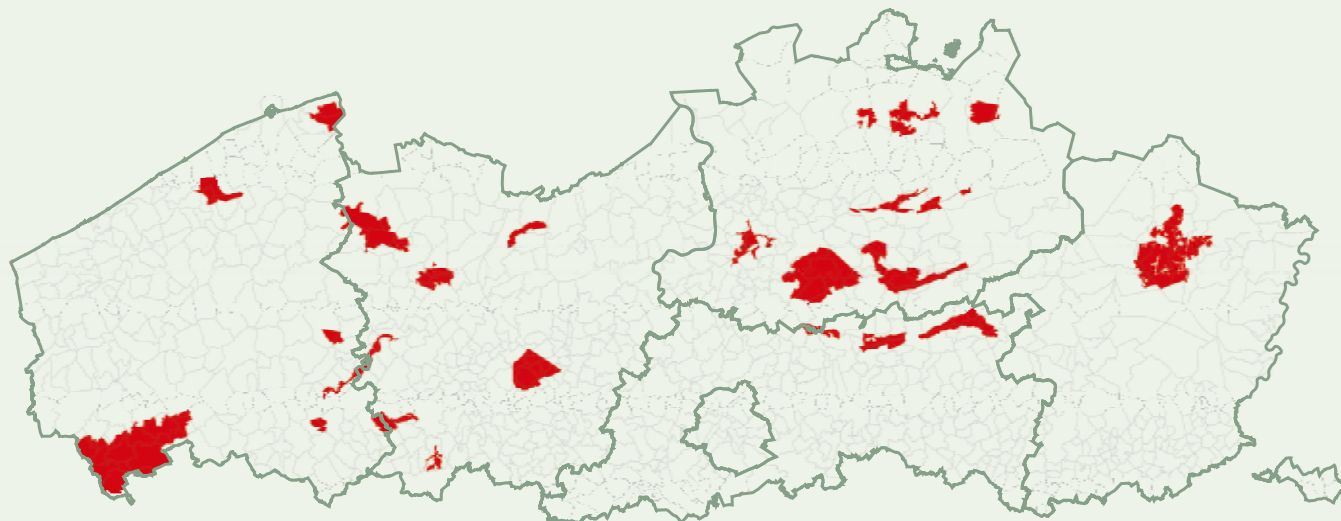
Op het einde van de opstartfase, volgt de planopmaakfase of planvormingsfase, waar een eerste RUP-voorstel bekend wordt gemaakt. Vanaf dan kan de wettelijke RUP-procedure van start gaan mits kaarten en met consultaties en het openbaar onderzoek die tot voorlopige en definitieve plannen leiden.

3. WAT STAAT ER ONS TE WACHTEN IN 2012?

Op onderstaande figuur staan de lopende en de op te starten vooroverlegprocessen aangeduid in het rood. Onder de figuur vindt u een tabel van de reeds gestarte en nog op te starten processen. Ligt uw eigendom in een van deze gebieden, stuur ons een mail met de naam van de RUP

waarin u ligt. Als het gebied aan bod komt, kunnen wij u snel en eenvoudig op de hoogte brengen van de startvergadering, de procesnota's, actorenoverleg en kan u eventueel ambassadeur worden, die het hele proces zal opvolgen. ➔

■ Gebieden waarvoor het overleg lopend is of start in 2012

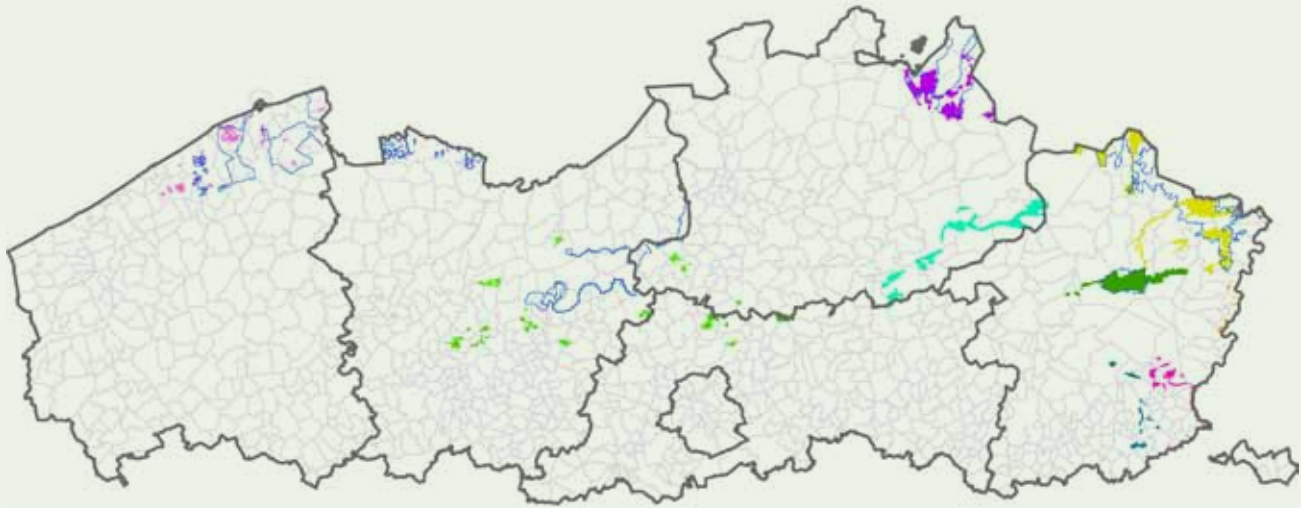
Figuur 4. De lopende of nog op te starten overlegprocessen in 2012

2012			Planvormingsfase	Goedkeuringsfase				
Reeds gestart	Procesnota 1	Procesnota 2	RUP-voorstel	Voorontwerp	Ontwerp RUP	Voorlopig vastgesteld	Openbaar onderzoek	Definitief vastgesteld
Vallei van de Kleine Nete en Aa van N19 tot Grobbendonk	Sep-10	Jan-11						
Vallei van de Grote Nete van Zammels Broek tot Heist-op-den-Berg	Dec-10	Mar-11						
Zwinpolder	Dec-10	Apr-11	May-11					
Landbouwgebieden en beekvalleien tussen Helchteren, Peer, Meeuwen en Bree	Dec-10	Apr-11						
De Gavers	Jan-11	Oct-11	Oct-11					
Bouvelobos, Hemsrodebos en steilrand van Moregem	Feb-11	Jan-12						
Serreegebied Sint-Katelijne-Waver (*)								
Ieperboog-zuid	Jun-11							
Vallei van de Nederaalbeek in Maarkedal	Apr-11							
Landbouwgebieden en beekvalleien Sint-Lievens-Houtem en Kottebos	Sep-11							
Maldegemveld	Nov-11							
Poelberg-Meikensbos	25-1-12							
Nog op te starten								
Vallei van de Oude Kale en Vinderhoutse bossen								
Kustpolders tussen Oudenburg, Jabbeke en Stalhille								
De Liereman								
Kempische Kleiputten								
Demervallei Diest-Aarschot-Werchter								
Randstedelijke open ruimte Aartselaar-Kontich								
Leievallei Bavikhove-Deinze								
Dijlevallei Haacht-Hever								
Moervaartvallei Mendonk-Wachtebeke								

(*) Vooroverleg reeds gestart

Op de website van RSV Vlaanderen (www.rsv.vlaanderen.be/nl/planningsprocessen/Buitengebied), kunnen de documenten voor de reeds gestarte overlegprocessen teruggevonden worden.

Indien u meer wenst te weten over het voortraject van de RUP's kan u een bijlage downloaden op onze website: www.landelijkvlaanderen.be/RUP

De kleuren op de kaart en in de tabel verwijzen naar het Natura 2000-gebied (SBZ-H, habitatrichtlijngebied).

De aansluitende blauw omlijnde gebieden tonen de soms bijhorende SBZ-V (vogelrichtlijngebieden).

[Natura-2000]

> Auteur: Valerie Vandenabeele

Projectmanager Natura 2000 (HVV en Landelijk Vlaanderen)

De laatste IHD-rapporten!

Samen met het nieuwe jaar komen ook de laatste IHD-rapporten er aan. Net zoals bij de vorige drie trajecten, zal uw vereniging opnieuw presentaties geven om u wegwijs te maken in deze kolossen van dossiers en begeleiden bij het opstellen van adviezen aan de

Vlaamse Regering. Het verloop van de processen kan u ook terugvinden via www.natura-2000.be/overlegproces.

Hierboven vindt u een kaart met alle Natura 2000-gebieden die in het komende half jaar aan bod komen. Indien u als eigenaar betrokken bent en u kreeg twee weken voor de presentatie geen uitnodiging, neemt u best contact op via valerie.vandenabeele@landelijkvlaanderen.be. Om meer in detail te weten te komen of uw eigendom in Natura 2000 ligt, kan u best surfen naar de website van de Natura 2000 Viewer (<http://natura2000.eea.europa.eu/#>).

Naast de communicatie van de IHD's naar de betrokken landeigenaars, heeft Landelijk Vlaanderen het concept rond het proefproject dat ze vanuit de sector wil naar voren dragen binnen Natura 2000, verder uitgewerkt. Landelijk Vlaanderen zal in dit proefproject de vorm van landgoedbeheer binnen Natura 2000 uitwerken. Kenmerkend voor een landgoed is het multifunctioneel beheer die meestal door een enkele beheerder wordt uitgevoerd. Binnen het proefproject zouden dan een aantal

instrumenten uitgeprobeerd worden. Men moet er echter rekening mee houden dat een landgoed zelfredzaam moet zijn op economisch vlak. Dit hoeft niet steeds door subsidies te gebeuren, maar kan ook via een economische activiteit van een KMO op lokaal niveau en ecosysteemdiensten. Voor de uitwerking van dit concept kan ook gewerkt worden naar voorbeelden uit Nederland, zoals de rood voor groen regelingen.

Het concept blijft een initiatief van de landgoedbeheerder, die verantwoordelijk blijft voor zijn plan maar samenwerkt en overlegt met andere actoren. Het project creëert een opening voor een nu soms niet bestaande kennisname tussen burens. Zo kunnen er intense samenwerkingen ontstaan tussen de jacht-, bos- en landbouwsector, maar ook mogelijkheden tot dialoog en samenwerking met aanpalende terreinen van ANB of terreinbeherende verenigingen. In eerste instantie zal dit proefproject slecht bij 4 landgoedbeheerders uitgewerkt worden.

legende	SBZ-H en SBZ-V	Presentatie (*)	BOLOV 1	BOLOV 2
	NO-Limburg (Hageven) SBZ-H en SBZ-V	04/01/12	10/01/12	28/02/12
	Polders en Krekengebied SBZ-H en SBZ-V	14/03/12	22/03/12	15/05/12
	Grote Nete SBZ-H	15/02/12	21/02/12	17/04/12
	Mangelbeek SBZ-H en SBZ-V	16/02/12	23/02/12	19/04/12
	Plateau van Caestert SBZ-H	07/03/12	13/03/12	24/04/12
	Overgang Kempen-Haspengouw SBZ-H	08/03/12	15/03/12	26/04/12
	Maasvallei SBZ-H	20/03/12	27/03/12	08/05/12
	Zandleemstreek SBZ-H en SBZ-V	21/03/12	29/03/12	10/05/12
	Jeker SBZ-H	04/04/12	10/04/12	22/05/12
	Turnhouts vennengebied SBZ-H en SBZ-V	05/04/12	12/04/12	24/05/12

(*) Datum kan nog wijzigen

[Nieuwsflash]

Lidgeld 2012

Begin december 2011 heeft u uw jaarlijkse ledenbrief gekregen voor het vernieuwen van uw lidmaatschap bij Landelijk Vlaanderen. Hierin hebben wij naar uw eigendomstructuur gevraagd en ook naar uw gegevens voor het actualiseren van onze databank.

Uw eigendomstructuur is voor ons van groot belang om druk te kunnen uitoefenen op het beleid. Kunnen zeggen dat Landelijk Vlaanderen 40 000 ha in Vlaanderen vertegenwoordigt, geeft onze standpunten en meningen meer kracht. ***Deze gegevens zijn strikt vertrouwelijk en enkel voor intern gebruik van de vereniging. U heeft het recht ten allen tijde uw gegevens te raadplegen. Iedere wijziging of aanvulling kan u overmaken aan het secretariaat.***

Het actualiseren van jullie contactgegevens geeft ons de mogelijkheid om jullie vlugger, gericht en beter te begeleiden en te informeren. Het opgeven van jullie e-mailadres maakt jullie vlugger en gemakkelijker bereikbaar door het verzenden van nieuwsbrieven met belangrijke informatie. U kan zich steeds inschrijven op onze nieuwsbrief door een mail te sturen naar mailing-subscribe@landelijkvlaanderen.tv

Indien u uw **lidgeld 2012** nog niet betaald heeft gelieve dit voor **17 februari 2012** te doen. Het lidgeld omvat €60 (basisbijdrage) + 2€/ha (oppervlaktebijdrage). Bij de overschrijving graag 'Lidgeld 2012 + naam en voornaam' vermelden. Dit kan op het rekeningnummer: IBAN BE37 3350 4426 9028, Bic: BBRUBEBB

[Nieuwsflash]

- > bron: WegWijs in de Wetgeving op het Wijzigen van vegetaties en kleine landschapselementen
- > auteur: Departement Leefmilieu Antwerpen

Sleutel voor de wetgeving op het wijzigen van KLE en vegetaties

Deze handleiding (gratis te vinden op www.landelijkvlaanderen.be/vegetatiewijziging) is van toepassing op de **wetgeving m.b.t. het wijzigen van vegetaties en kleine landschapselementen**. Kleine landschapselementen (KLE's) zijn lijn- of puntvormige elementen (met inbegrip van de bijhorende vegetaties) die deel uitmaken van de natuur zoals: bermen, bomen, bronnen, dijken, graften, houtkanten, hagen, holle wegen, hoogstamboomgaarden, perceelsrandbegroeiingen, sloten, struwelen, poelen, veedrinkputten, waterlopen, enz.

Er is een **hoofdsleutel** die verwijst naar vijf deelsleutels die telkens worden afgesloten met een vereenvoudigd schema. Deze schema's zijn bedoeld om snel een eerste indruk te verkrijgen. Let wel, het zijn vereenvoudigingen die steeds in samenhang met de bijpassende sleutel dienen geraadpleegd te worden.

Opgelet: deze sleutel vervangt de tekst van de wet- en regelgeving niet. In geval van twijfel is deze laatste uiteraard doorslaggevend! Bij twijfel is het aangeraden contact op te nemen met de het Agentschap Natuur en Bos (ANB) of het Agentschap Ruimte en Erfgoed.

Tenslotte moet hier worden opgemerkt dat de gemeente een gemeentelijke kapverordening kan hebben die strenger is dan

de algemene regeling. Bovendien kan ze stedenbouwkundige voorschriften inzake wijzigingen van KLE's en vegetaties opnemen in een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Deze brochure is uitgewerkt door het Centrum Voor Natuur en Milieueducatie in opdracht van de provincie Antwerpen, Dienst Duurzaam Milieu- en Natuurbeleid.

[Nieuwsflash]

> bron: ANB – Overleg Bos

Agentschap voor
Natuur en Bos

In geval van betwisting bij kapmachtigingen

Tot op heden kunnen eigenaars geen beroep aantekenen bij ANB zelf in verband met negatieve adviezen voor kapmachtigingen. De eigenaars moeten dan bij de Raad van State gaan wat toch niet praktisch is.

Het ANB stelt zich open voor dialoog en om dit praktisch op te lossen werd het volgende afgesproken: bij problemen met ambtelijk beroep bij kapmachtigingen kunnen onderstaande personen gecontacteerd worden.

- ▶ Dhr. Jeroen Nachtergaele, wnd. afdelingshoofd afdeling Beleid, Centrale Dienst Brussel (tel.: 02/553 76 84)
- ▶ Dhr. Roel Vanhaeren, afdelingshoofd afdeling Beheer, Centrale Dienst Brussel (tel.: 02/553 81 20)
- ▶ Mevr. Brenda Bussche, provinciaal directeur **West-Vlaanderen** (tel.: 050/45 41 60)
- ▶ Dhr. Thomas Defoort, provinciaal directeur **Oost-Vlaanderen** (tel.: 09/265 46 27)

- ▶ Dhr. Dirk Jordaens, provinciaal directeur **Antwerpen** (tel.: 03/224.94.82)
- ▶ Dhr. Bert Vanholen, provinciaal directeur **Limburg** (tel.: 011/74.24.50)
- ▶ Mevr. Tania Coosemans, provinciaal directeur **Vlaams-Brabant** (tel.: 016/66 63 01)

Hier worden enkel de vaste telefoonnummers gegeven. Voor dringende zaken kunnen de gsm-nummers per mail bij Landelijk Vlaanderen worden gevraagd.

Er wordt wel duidelijk gesteld dat het aankaarten van particuliere zaken enkel relevant zijn als ze niet correct worden behandeld binnen de reguliere werking. Vragen die te maken hebben met de reguliere werking zelf, kunnen via de normale weg (dossierbehandelaar) worden bevraagd.

[Nieuwsflash]

Terrein gezocht!

Bart De Cuyper is werkzaam als Wetenschappelijk attaché aan het INBO, meer bepaald in de *Onderzoeksgroep "Genenbronnen Bosbouw"*. Zijn onderzoek spitst zich toe op de selectie en veredeling van **boskers**. In het kader van dit veredelingsprogramma planten zij elk jaar homogene proefpercelen aan met boskers.

Ook dit plantseizoen voorzien zij een aanplanting van ca. 1,75 ha. Deze aanplanting was normaal voorzien in Durbuy, doch de privé bouseigenaar heeft op het allerlaatste moment afgehaakt. *Bart De Cuyper* en zijn team zijn dan ook **dringend** op zoek naar een **nieuw terrein**, aangezien, rekening houdend met de afmeting van de planten (Z2V1), de aanplanting nog dit voorjaar (maart-april) dient te gebeuren.

De modaliteiten zijn:

- De eigenaar dient een vergunning voor bebossing of herbebossing aan te vragen.
- De eigenaar kan geen subsidies krijgen voor deze herbebossing wegens het reeds interessant financieel plaatje.
- De standplaats (bodem) dient geschikt te zijn voor

inbo
Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

boskers (INBO kan via het perceelnummer weten of de standplaats geschikt is).

- Het plantsoen wordt verkocht tegen een symbolische prijs, goedkoper dan de reguliere plantsoenprijzen.
- De aanplanting én het onderhoud (maai-beheer) wordt verricht door de diensten van het INBO en dit ten gratis titel.
- In geval van risico op wildschade, staat het INBO in voor het plaatsen van wildbescherming (gratis) die nadien door het INBO wordt gerecupereerd.
- Alle opbrengsten van dunningen en eindkap komen ten goede aan de eigenaar.
- Het INBO behoudt zich het recht voor van vrije toegang tot het perceel (verrichten van metingen en observaties), mits het voorafgaandelijk verwittigen van de eigenaar.
- Alle beheersmaatregelen (dunning, snoei) worden verricht in onderling overleg tussen het INBO en de eigenaar.
- De bomen moeten 15 jaar blijven staan.

Wie geïnteresseerd is kan contact opnemen met *Bart De Cuyper* via mail: bart.decuyper@inbo.be

Handleiding voor de privé-landbeheerder

Landelijk Vlaanderen geeft speciaal voor haar leden een “Handleiding voor de privé-landbeheerder” uit. Deze praktische handleiding bundelt alle nuttige elementen rond landbeheer, landgebruik, subsidiëring, wetgeving, fiscaliteit, enz. Zij moet een gids vormen in de wirwar van regelgevingen en zal jullie aantonen dat de regelgeving een eenvoudige complexiteit is.

Landelijk Vlaanderen stelt vast dat het merendeel van de plattelandsbeheerders zeer **weinig kennis** hebben van die materies, de instellingen, de regelgeving, de projecten, de instrumenten, de openbare en semi-openbare actoren of betrokken organisaties. Bovendien gaat het om ingewikkelde, onderling afhankelijke en als verward aangevoelde materies, waaraan de niet geïnformeerde beheerders zich in de steek gelaten voelen en zich daarom wantrouwig, zelfs vijandig opstellen.

Landelijk Vlaanderen wil landbeheerders in de dialoog met de overheid en andere plattelandsactoren vertegenwoordigen. Zij wil ook de contacten onderhouden met haar leden. Het is echter onmogelijk om hen, in elk particulier dossier, met een persoonlijke begeleiding te helpen. Dit is de rol van advocaten, notarissen of andere professionelen die per honoraria vergoed worden. Landelijk Vlaanderen kan deze dienst voor de waarde van een lidgeld niet leveren. Maar zij wil een **informatie-instrument** ter beschikking stellen om een inleidend antwoord te geven op de vragen van haar leden.

De huidige handleiding beoogt een **algemene inleiding**, een initiatie om de “bomen van het bos” te onderscheiden en een toegang te geven tot gestructureerde informatie. De behandelde thema's worden niet enkel algemeen maar ook standpunten worden in de handleiding opgenomen. Zo kan de doeltreffendheid van de contacten enigszins verhoogd worden.

Omdat deze compacte handleiding niet alle details kan omvatten wordt vaak verwezen naar officiële websites waar meer informatie te vinden is indien u dit zou wensen. Hierin zal onze **vernieuwde website** jullie gericht kunnen leiden naar de gezochte informatie. Op onze website staat een speciale rubriek “Handleiding” waarin de codes van de Handleiding eenvoudig terug te vinden zijn.

Deze handleiding verschijnt in april 2011 in onze twee landstalen (Nederlands en Frans) en is te verkrijgen aan een voordelige prijs.

Leden betalen € 15, niet-leden betalen € 30. De verzendingskosten bedragen € 5 extra of u kunt het boek op afspraak gratis komen afhalen in onze kantoren te Brussel.

U kunt deze Handleiding voor de privé-landbeheerder bestellen door het bestelformulier dat aan de achterkant van dit artikel staat in te vullen en het juiste bedrag over te schrijven. Of u kunt de Handleiding ook via onze vernieuwde website bestellen – www.landelijkvlaanderen.be/bestelling. Het boek wordt u na uitgave, en na ontvangst van de bestelstrook en de betaling, zo spoedig mogelijk opgestuurd.

ΣΟΧ

Bestellingsformulier voor deze praktische handleiding

- ☐ Ja ik wil de “Handleiding voor de privé-landbeheerder” bestellen en stort de overeenkomstige bijdrage op IBAN BE37 3350 4426 9028 - BIC: BBRUBEBB

Naam _____

Leveringsadres _____

Tel _____

Fax _____

E-mail _____

Aantal Frans _____

Aantal Nederlands _____

☐ Ik ben lid van Landelijk Vlaanderen x 15€ + 5€/boek = € _____

☐ Op afspraak haal ik de bestelling op in de kantoren van LV te Brussel en betaal ik geen € 5 extra

☐ Ik ben lid van KBBM x 15€ + 5€/boek = € _____

☐ Op afspraak haal ik de bestelling op in de kantoren van LV te Brussel en betaal ik geen € 5 extra

☐ Ik ben geen lid van Landelijk Vlaanderen en betaal x 30€ + 5€/boek = € _____

☐ Op afspraak haal ik de bestelling op in de kantoren van LV te Brussel en betaal ik geen € 5 extra

Terug te sturen naar: **Landelijk Vlaanderen vzw.**

Lambermontlaan 410 - 1030 Brussel - tel 02 217 27 40 - fax 02 217 27 43 - info@landelijkvlaanderen.be

De beheerder
van landbouweigendommen
in Vlaanderen en Wallonië
Gespecialiseerde makelaar
van landelijke goederen

Avenue Pasteurlaan 23
1300 Wavre
Tel. +32(0)10/23.29.00
Fax .+32(0)10/23.29.09
www.agriland.be

Professionele Advertenties

Heeft u een bedrijf en wenst u, uw diensten aan te bieden aan onze lezers ? U kan hier adverteren ! Tarieven en voorwaarden staan op onze website (www.landelijkvlaanderen.be/sponsoring)

Beheer, conservatie en restauratie van bouwkundig erfgoed & consulting.

Architectenbureau Dries BONAMIE bvba
Rollebaanstraat 1 • B – 8730 Beernem
T 00 32 50 79 24 56 • M 00 32 496 50 50 25
architectenbureau@driesbonamie.be
www.driesbonamie.be

Landelijk Vlaanderen

Belangenorganisatie voor landeigenaren in Vlaanderen.
Wordt vandaag nog lid.
www.landelijkvlaanderen.be - info@landelijkvlaanderen.be
Tel.:02/217.27.43

Privé Advertenties

Verkoopt u een stuk grond, bos of ander materiaal, dat uw mede-eigenaars interesseert ? Adverteer hier voor maar € 25 per uitgave. (Tarieven en voorwaarden : www.landelijkvlaanderen.be/sponsoring)

webcast
streaming
video services

Contact:

Emmanuel De Groef
Tel: +32 2 709 10 50
manu.de.groef@telemak.com
www.telemak.com

ARBORA

Houten schuurtjes

Mobiele boomzagerij

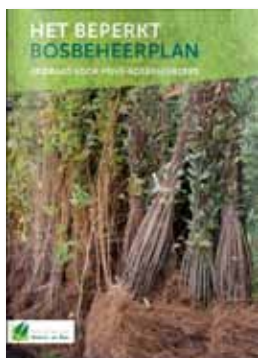
Snoei- en velwerk

Landelijke omheiningen

ARBORA SERVICE BVBA

Kappellestraat 15 - 9220 Hamme
België - Tel.: 052 / 47.27.84 - Fax.: 052 / 48.11.25
Gsm: 0475/ 70.54.28 - arboraservice@skynet.be
www.arboraservice.be

Het beperkt bosbeheerplan

LEIDRAAD VOOR PRIVÉ-BOSBEHEERDERS.

Met het bosdecreet wil de Vlaamse overheid u aansporen om de verschillende functies van een bos zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen. Een van de instrumenten die het bosdecreet daartoe aanreikt, is het beheerplan.

Wat is een (beperkt) bosbeheerplan? Voor wie? Wat moet er in? Hoe wordt het beoordeeld?

Een antwoord op al deze vragen vindt U in de brochure : Het beperkt bosbeheerplan. In deze publicatie is eveneens een fictief ingevuld document terug te vinden die u als voorbeeld kan nemen voor het invullen van uw eigen beperkt bosbeheerplan. U kan deze brochure gratis aanvragen door een mail te sturen naar anb@vlaanderen.be met vermelding van de naam van de brochure en het leveringsadres. (Er kan maximaal 10 exemplaren worden aangevraagd per levering).

Inschrijvingsformulier voor nieuwe leden

- ☐ Ja ik steun Landelijk Vlaanderen vzw en haar doelstellingen. Ik stort mijn bijdrage op IBAN BE37 3350 4426 9028

Naam _____

Adres _____

Tel _____

Fax _____

E-mail _____

LEDENBIJDRAGE (BASISBEDRAG € 60 + € 2/HA)

Aldus stort ik € 60 +

= €

Handtekening _____

Terug te sturen naar: **Landelijk Vlaanderen vzw.**

Lambermontlaan 410 - 1030 Brussel - fax 02 217 27 43 - info@landelijkvlaanderen.be

algemene aannemingen

VAN WEZEMAEL

n.v.

woestijnstraat 25 | b-2880 bornem
t. 03 889 25 40 | f. 03 889 91 02
www.bouwbedrijfvanwezemael.be

25
jaar

gebouwd
op solide
funderingen